

A fe hők felett

*

Petőfi már 1846-ban, mikor az egész világon béke volt, ilyeneket írt:

Véres napokról álmodom,
Mik a világot romba döntik,
S az ó világnak romjain
Az új világot megteremtik.

Senki sem hitt Petőfiéknak; de azért a véres napok két esztendő múlva mégis eljöttek.

Ma mindenki érzi, hogy az »ó világ« romba fog dőlni, de minden komoly ember aggódva gondol az új világra, mely a romokon fel fog épülni. Vajjon a jövő építői értenek-e ehhez a mesterséghez? Ha nem, akkor kár lesz ezért a rossz, de mégis tűrhető »ó világért«.

De ki gondol a »véres napokra«? Irtóznak ezeknek még a gondolatától is, mert a nagy világ készülődéséből ítélve, a következő világháború sokkal nagyobb és sokkal rémesebb lenne a megelőzőnél. Ez az általános felfogás, mellyel nem egészen értek egyet. Noha a legnagyobb mértékben tájékozatlan vagyok katonai dolgokban, nem röstellem előadni, hogy hogyan képzelem én a jövő világháborúját!

Azt hiszem, hogy a nagy mérkőzés a felhők felett fog végemenni. A támadó fél kockázata a légiháborúban legkisebb, és a légitámadással teljesen meg lehet bénítani a legnagyobb földi hadsereget is. A lövészárk az én nézetem szerint már éppen úgy a múlté, mint a lovasroham.

Az aviatika fejlődését egyre éberebb figyelemmel kísérem és a bámulatos fejlődést konkrét adatokkal is megvilágíthatom.

En két tényezővel számolok: a biztossággal és a gyorsasággal.

1929-ben 173.405 ember utazott repülőgépen és repülőgépszerencsétlenség következtében minden 9634-ik utas vesztette életét.

1936-ban már 1.147.696 ember repült, azaz hét év alatt a forgalom 1300 százalékkal növekedett és minden 24.950-ik utas vesztette életét, azaz a biztonság 250 százalékkal emelkedett. Ezek az adatok a jövőt illetőleg nagyon sokat ígérnek.

A Hollandi Királyi Légihajózási Vonalak a minap Amerikában nyolc Lockheed-gépet vásároltak, melyek London és Singapore közt fognak közlekedni. Ezt az utat az angol Imperial Airways nyolc, a Douglas Társaság gépei pedig hat nap alatt teszik meg. A hollandi társaság gépei, melyek tizenkét utas szállítására vannak berendezve, Londonból négy nap alatt érnek Singaporeba. Sebességük óránként háromszáznyolcvanhat kilométer lesz.

Aki ismeri a németeket, az tudja, hogy ők az aviatikában senki mögött sem akarnak elmaradni. Részt akarnak venni a nemzetközi forgalomban is és talán azért, hogy bosszantsák ezzel is az angolokat, most London és Hongkong között akarnak rendszeres járatokat berendezni, a London-Rodus-Damaszkusz-Bagdad-Kabul-Kanszu-Kanton-Hongkong vonalon. Ez nagyon érdekes vállalkozás, mert a németek elkerülik Indiát és az orosz szovjet területet s amellett, hogy vonalukat függetlenítik, körülbelül kétezer kilométerrel meg is rövidítik az utat London és Hongkong között.

Ma legnépszerűbb a repülés az Egyesült Államokban, és legnagyobb a forgalom Newyork és Csikágó közt. Ez a két város egymástól ezerkétszáznyolc kilométer távolságra van, de huszonnégy órán belül négyszer is meg lehet tenni ezt az utat. A menetrend szerint Csikágóból éjjel után félgyakor indul a repülőgép és Newyorkba érkezik reggel hat óra nyolc perckor. Newyorkból reggel nyolckor indul a gép és déli félgyakor érkezik Csikágóba. Innen egy óra múlva, azaz félkettőkor indul vissza a repülőgép és este hét óra tíz perckor már Newyorkban van. Aki még aznap vissza akar menni Csikágóba, megteheti, mert este nyolc óra tíz perckor már megy vissza a gép Csikágóba, ahol negyven perccel éjjel után érkezik meg. Ez a négy utazás tehát csak tíz perccel tart tovább, mint egy napig. Aki nem akarja egy nap alatt négyszer megtenni ezt az utat, annak kényelmesebb és gyorsabb vonal is áll rendelkezésére. Ugyanis az említett utak azért »hozzáadalmassok« egy kissé, mert útközben a gép több helyen leszáll, Newyork és Csikágó közt, közbeeső leszállás nélkül, sokkal gyorsabb a közlekedés. Ha a newyorki üzletembernek dolga van Csikágóban, déli félgyakor a repülőgépre és háromnegyedégykor már Csikágóban van; ha innen délután öt órakor visszaindul, kilenc óra ötvenöt perckor már Newyorkban lehet; azaz az ide-oda utazásra és ötnegyed óráig Csikágóban időzésre nem kell egy fél nap se. Érdekes, hogy a newyork-csikágói út csak kétszázhuszonöt perccel vesz igénybe, míg a csikágó-newyorki út hetven perccel tovább tart. A nappali newyork-csikágói úton a gép háromszázhuszonnégy kilométer sebességgel halad óránként, az éjszakai csikágó-newyorki úton pedig csak kétszáznegyven kilométer sebességgel.

Az angolok mostanában különösen az éjszakai repülés gyorsításán fáradoznak. A legújabb eredmény,

amit elérték, a london—edinburghi vonalon ellenőrizték. Az angol és a skót főváros légvonalban ötszázhuszónhárom kilométerre van egymástól s ezt a távolságot egy nagy hargi repülőgép negyvennyolc perc alatt futotta meg, azaz átlagos sebessége óránként hatszázötvennégy kilométer! Ez óriási teljesítmény egy nagy, ezeröttszázötven harci géppel, hatodfélezer méter magasságban!

Ez a kísérlet azt mutatja, hogy Anglia légi védelme kizárólag idő és pénz kérdése: ha az angoloknak lesz ezer olyan repülőgépük, melynek sebessége hatszázötvennégy kilométer óránként, ezzel minden német támadást vissza lehet verni. De az is természetes, hogy egy ilyen hatalmas légi haderőt nemcsak védekezésre, hanem támadásra is fel lehetne használni.

Ezidőszent Olaszország rendelkezik a legnagyobb légi haderővel. Az olasz aviatika olyan fejlett, hogy egymaga is leverheti a világ bármely szárazföldi hadseregét. Természetesen nem tudhatunk pontos számokat az olaszok hadi felkészültségéről, de tudjuk, hogy Róma és a tenger között most épül a negyedik aviatikai kikötő és tudjuk azt is, hogy a képzett és gyakorlott

Szenvedő beteg asszonyok gyakran már egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvízzel is nagyon könnyű. Így békiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

olasz pilóták száma már a múlt nyáron meghaladta a húszezret. A legújabb típusú olasz repülőgép óránként négyszázhuszonöt kilométer sebességgel halad, — kétszáz métermagba bombával megrakva.

Mikor a Dreadnoughtok építésén, a csatahajók egy méter vastag acélpáncélján s a negyvenkét centiméter kaliberű ágyúkon elszörnyűkötünk, el sem tudtuk képzelni, hogy lesznek majd repülőgépek, melyek húsztonnás bombával perccenként hét kilométert fognak repülni!

Mindezek az adatok, azt hiszem, valószínűvé teszik azt a feltevésemet, hogy a legnagyobb hatalmak a jövő háborújára számítva, az aviatikát tartják legfontosabb fegyvernemnek és hogy a következő világháborút nem a földön, hanem a felhők felett fogják megvívni.

A román semmitűszék súlyos vádjai egy ortodox metropolita ellen

Bukarest, április 5.

A semmitűszék főügyésze megszerkesztette Gurie ortodox metropolita ellen a vádiratot, amely a következőkkel vádolja a főpapot:

1. A Harjauca nevű kolostortól meg nem engedett módon pénzhűsítést vitt fel.
2. A fent említett kolostor jóvedelmének egyharmadát magának tartotta meg.
3. Egyházközségek érdekeit kitermelve, a kapott összegből négy millió lejt elcsikkasztott.
4. Különböző pénzügyi műveletekkel egyházközséget ötmillió lejjel károsította meg.
5. Jogtalanul és minden felelősség nélkül az egyházközségek pénztárából 1.375.000 lejt vitt fel.
6. Különböző tatarozási munkálatoknál pénzügyi visszaéléseket követett el.

A főügyész mindezek alapján kéri a bűnvádi eljárás folyamatba vételét a főpap ellen.

60 rendbeli uzsorával és sikkasztásokkal vádolják dr. Román Iván ügyvédet és feleségét

(Saját tudósítónktól.) Román Iván kispesti ügyvédnek és feleségének különböző bűnügyi hónapok óta foglalkoztatják a pestvidéki ügyészséget. Néhány nappal ezelőtt újabb feljelentések érkeztek ellenük a rendőrségre, ahol kihallgatásuk után letartóztatták, majd a pestvidéki ügyészség fogházába szállították őket.

A Román-házaspár bűnügyének előzményei 1932-re nyúlnak vissza, amikor Kisztepen megalkult az Ingatlan és Vagyonkezelő Kft., amelynek Román Ivánné született Weiss Franciska, Románné testvérbarátja, Adony Jenő és Románné azóta elhunyt anyja lettek tagjai. A kft. törzsbetéte 10.000 pengő volt s ezzel az összeggel kezdte meg a kölcsönügyletek lebonyolítását Román Iván, akit a kft. ügyészi teendőivel bíztak meg. 1937 elején névtelen feljelentés alapján a budapestvidéki pénzügyvizsgálóság adócsalás és illetékmegrövidítés címen vizsgálatot indított Románék ellen.

A pénzügyi hatóságok gyanúja az volt, hogy Román Iván és a kft. nem jelentették be illeték- és adókiadás céljából azokat a hitelműveleteket, amelyeket részint saját pénzükkel, részint harmadik személyek által rendelkezésükre bocsátott tőkével végeztek. Az eljárás során kihallgatták az adócsalókat, s az adatokat közölték a pestvidéki ügyészséggel, amely uzsora címen megindította az eljárást Románék ellen. A pénzügyvizsgálóság eljárás folyamán az adócsaló feljelentések tömegével árasztották el a pestvidéki ügyészséget. A feljelentők között szereplő sértettek kisemberek, kiskereskedők, kisiparosok, nyomdászok, villamosvasúti alkalmazottak, sőt vannak köztük a rendőrség tényleges állományához tartozó közrendőrök is.

Az ügyészség előtt jelenleg hatvanrendbeli uzsora címen folyik az eljárás Románék ellen. A vizsgálóbíró két és fél hónapon keresztül hallgatta ki Románékat és a feljelentésekben szereplő sértetteket. Az ügyészség most foglalkozik a hatalmas anyag feldolgozásával és azokban az ügyekben, amelyekben az uzsorára alapos gyanú merül fel, vádiratot fog benyújtani Románék és érdektársaik ellen.

A lavinát Artner József pestszentlőrinci asztalosmester indította meg, aki kétezer pengő elcsikkasztása miatt tett feljelentést Románék ellen. Ebben az ügyben a rendőrség több napon át folytatott kihallgatásokat és ezek eredményeként letartóztatta Román Istvánt és feleségét, Artnerrel egyidőben tett feljelentést Románék ellen Parádi Jenő budapesti zenész is 2700 pengő elcsikkasztása miatt. A rendőrség ebben az ügyben is elrendelte Románék előzetes letartóztatását. Ilyen módon voltaképpen 4700 pengő okozta Románék bukását.

Felszeghy Róbert, a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája szerdán délelőtt hallgatja ki a Román-házaspárt.

Kétszázmillió lej értékű aranyat csempésztek ki Romániából

Buzdugan volt régens fia az egyik főcsempész

Bukarest, április 5.

A bukaresti rendőrség lázasan folytatja a vizsgálatot a leplezett aranycsempészes ügyben. Megállapították, hogy a Romániában vásárolt aranyat Párizsba vitték ki, ahol Costache L. Flavian, a román hálókocsiszervezés vezető igazgatója értékesítette. Az aranyat a hálókocsiszervezési személyzet, akik között Flavian bizalmi emberei is voltak, másrészt pedig Alexandru Buzdugan román diplomata (Buzdugan volt régens fia) vitte ki, akinek esomagjait, tekintve diplomata minőségét, nem vizsgálták át. Az aranyért itt kilogrammonként 164.000 lejt fizettek és Párizsban 50%-os haszonnal adták túl rajta. Megállapította a rendőrség, hogy nem 30 millió lej értékben, hanem 200 millió lej értékű aranyat csempésztek ki illy módon, kiszámíthatatlan károkat okozva az országnak. A vizsgálóbíró folytatja a nyomozást a nagy port felvert ügyben.

Mi volt a fajvédő kiáltványban?

Eckhardt Tibor helyi képviselőházi beszédében kijelentette, hogy ma is a fajvédő kiáltvány alapján áll, amelyet 1923-ban tettek közzé. (Pár nappal ezelőtt emlékeztette Urain Ferenc a képviselőházat, hogy a híres kiáltványt, amely a fajvédőpárt alapítólevele volt, Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Urain Ferenc és Zsiharszky Endre szövegezte meg.) Kijelentette Eckhardt, hogy sohasem mozdult el erről az alapról, semmit sem revidált.

A Magyar Tudósító most kiadta a fajvédő kiáltvány szövegét, amely annakidején csak szűk körű nyilvánosságot kapott. A kiáltványból kiemeljük az érdekesebb követeléseket:

— A párt programját a keresztény, nemzeti és agrárius hármasság gondolat fűzi egységes politikai világnézet rendszerébe.

— A keresztény gondolat érvényesülése csak azt jelentheti, hogy egyfelől minél teljesebb mértékben váltsa fel a közelmúlt forradalmi és liberális erájának keresztényellenes vagy legalábbis keresztény szempontból érdektelen politikáját egy, a keresztény vallásérköles termékeny és tiszta szellemével átszított politika, másfelől pedig a nagy keresztény társadalmi rétegek a törpe kisebbség gazdasági és szellemi igazából kiemelkedve, a keresztény magyar nemzet ismét úrrá legyen minden vonatkozásban saját hazájában.

— A nemzeti eszme fokozott hangsúlyozása csak azt jelentheti, hogy minden nemzetellenes törekvés, szervezkedés és csoportosulás könyörtelenül megsemmisítessék.

A következő fejezetben követelték, hogy az agrár-ellenes és szélsőségesen merkantil, valójában a nagybankokra épített gazdaságpolitika helyébe a magyar földre, annak földet művelő és földből élő lakosságára és termékeire építve, kimondottan agrárius politika lépjen.

E három eszmének reálpolitikai érvényrejutása átfogó és gyökeres reformot jelent, — olvassuk később — jelenti a magyar politika nagyvonalú átépítését, jelenti a zsidóság politikai, kulturális és gazdasági visszaszorítását, a mezőgazdasági termelés fokozottabb alátámasztását és emelését, a mezőgazdasági ipar megsokszorosítását, az alsóbb néposztályok fokozott és a múltnál nemzetibb irányú iskolázását, az egészséges biotok-reformot, a túltengő spekuláció letörését, a bankokrácia szerveződének lassú lebontását, az agrárius és keresztény szellemű hitelszervezet kiépítését, a nemzet életére ártalmas vagy felesleges idegenek kitelepítését, a magyar föld népének és a magyar értékségnek testvéri összefogása útján.

Később olvassuk a kiáltványban, hogy erkölcsi válság dűl a nemzet életében, mert a nagy többségnek a keresztény irányzathoz, annak várható eredményeihez fűzött reményei nem váltak be. A gazdasági válság egyik oka az agrárius tömegeknek és érdekeknek háttérbe szorítása a nagytőkével szemben, másik oka a keresztény művelt középosztály teljes letérése. Nincs állam Európában, amely olyan könnyelműen engedte volna erkölcsileg és anyagilag tönkretenni a maga középosztályát, mint mi.